

AUTORSKÉ PRAVÁ NA HRY SÚ VYHRADENÉ. ŽADEN TEXT NESMIE BYŤ POUŽITÝ NA ĎALŠE ŠÍRENIE BEZ PREDCHÁDZAJÚCEHO PÍSOMNÉHO SÚHLASU AUTORA.

All right reserved.

Vynechali sme niektoré strany a v prípade, že chcete s textom pracovať a ďalej ho šíriť, ozvite sa nám, prosím mailom: tichoaspol@gmail.com. Ďakujeme za pochopenie.

Martin Hvišč

Tri á da

(Divadelná jednoaktovka)

Postavy: On

Host'

Barman

*Opusten á kaviare ň. Všade cigaretový dym. Niektor é stoličky s ú už
vyložen é na stoloch. Posledný host. Barman zapne r á dio, ozve sa piese ň
Marlene Dietrich Sag mir wo die blumen sind...*

Host: Nechaj to, pros í m tá.

Barman: Č m á m nechat?

Host: Nechaj t ú piese ň.

Barman: Je neskoro, treba í sť spať

Host: Ešte nie, ešte nie!

Barman: Dobre, tak posledný drink.

Host: *(Smeje sa.)* Zv í tázil som nad nocou! Wer reitet so spä durch nacht und
wind, es ist ein father mit seinem kind... *(rozkašle sa).*

Barman: Tu m á š poslednýa zatv á ram, aj ja m á m svoj život.

Host: Ale ty nevieš že m á m dnes narodeniny ... *(smeje sa)* ... dnes som
sa narodil ... vieš si to predstaviť? *(Afektovane.)* Ďakujem svojim
rodičom a Bohu za to, že mi posrali život. *(Prevr á ti do seba
drink.)* Ešte jeden ...

Barman: Stačlo, povedal som!

Host: Hovor í sa o mne, že pijem s á m, sadnem si za bar, objedn á m si pitie a rozpr á vam. Ty si dnes so mnou vydržal, cen í m si to. Ale nakoniec, je to tvoja pr á ca, počú vať z á kazn í kov. Nemôžem povedať, že by si bol bohvieako inteligentný, ale to nevad í . Niekedy m á m chuť na ú pln é ho blbca; d á vaj mi ot á zky a ja budem odpovedať jednou vetou. No, tak sa ma niečo spýtaj, napr í klad, koľko m á m rokov.

Barman: Koľko m á š rokov?

Host: Ein hundred f ü nf und dreizich... Počkaj, počkaj, počkaj, daj hlasnejšie t ú muziku... (spieva si) ... *Sag mir wo die manner sind...*

Barman: Najradšej by som už išiel spať, s ú skoro tri hodiny.

Host: To mi je jasn é už od začiatku, vedel som to hneď keď som sem prišiel. No aj tak mus í š prosiť Boha o odpustenie. A on ti určite odpust í , je to

tak á fabrika na odp ú štanie, postav í š sa do radu, chv í ľu si počká š ... (luskne prstami) a je ti odpusten é . Naveky ... rozumieš? Petitio principii – chybný z á ver z nedok á zan é ho predpokladu ...

Barman: Už m á m toho dost, stačlo, domov!

Host: Nesnaž sa mi dok á zať, že si ešte hl ú pejš í ako vyzer á š

Barman: Som tu s tebou cel é r á no, nalievam ti, počú vam tvoje idiotské

reď a ty zo m ň a eĹte urob í ť polointelidenta. Lezieť mi na nervy, kto
tá m á st á le počú vat?

HostĹ: Áno, m á ť pravdu, dnes r á no, iba ty a ja a keď nie ty, tak iba ja...

Barman: No jasn é .

HostĹ: Vieť, pris ú dili sme slov á m atrib ú t svetla alebo tmy, rozdelili
sme ich na dve kateg ó rie . . . prv á - svetlo, druh á - tma. Ale ě, ak
prvou nie je svetlo, ale tma? ě ak je to tak, ť pr á ve tma vo
svetle ťari ... Tma alebo svetlo? ByĹ, ě nebyĹ? Ale tu predsa
nejde o to, ě som alebo nie som, ale o rozhodnutie, to je tá ot á zka. A
nakoniec naě je n á m svetlo alebo tma, keď m ěme mat ť ťero.

Barman: To s ú vťetko blbosti.

HostĹ: Asi m á ť pravdu, raz som sa o tom rozpr á val s jedným reĹis é rom,
jeho reakcia bola eĹte horťia...

Vtom sa otvorila dvere a do kaviarne vst ú pi On.

On: Nem á te cigarety?

Barman: Nem á me.

HostĹ: O tomto ěase v naťom prekr á snom meste cigarety nezoĹeniete.

Ale ja m á m nejak é . M ěem v á s pozvat ť aj na drink, ak n á m
eĹte nalej ú .

Barman si niečo zahundre a nalieva pitie. Svetlo potemnie, vidieť iba dve postavy za barom.

On: Vonku svitá, všade je ... ako by som to povedal ...

Host: Šero?

On: Áno šero, tak é zvláštne svetlo.

Barmanovi vypadne z ruky pohár.

Host: A ste si istý tým svetlom?

On: Dnes nie celkom.

Host: Otázky?

On: Nie, nie. Práve naopak.

Host: Teda odpovede.

On: Áno, á no. No neviem, á skôr povedať á no ...

Host: ... alebo nie.

On: Presne tak.

Host: Poznám ten stav.

On: Akoby som mal na očiach ...

Host: ... z úvoj.

On: Áno, presne tak.

Host: Tak na zdravie.

Štrngn ú si. Barman znovu zapne r á dio, ozve sa Marlene Dietrich Sag mir wo die blumen sind.

On: Pozn á te t ú piese ň ?

Host: Áno, veľmi dobre.

On: Povedzte mi niečo o nej.

Host: (na chv í ľu sa zamysl í) Piese ň , ktor á nevie n á jst' odpoveď

viete počas druhej svetovej vojny bola Marlene ...

On: Počkajte, nevie n á jst' odpoveď

Host: Áno, nevie povedať ani á no, ani . . .

On: ... nie.

Host: Presne tak.

On: Ako ste to vedeli?

Host: Nevedel som to, iba som to tušil.

On: Prep á čte mi, čo teraz poviem, no ja nechcem tušiť, chcem vedieť

Host: Hovor í te ako stredoveký rytier.

On: Preh á ň ate.

Zasmej ú sa.

Host' Hr á te šachy?

On: Samozrejme.

Host' Ja nie, nedok á žem sa s ú strediť na niekoľko vec í naraz. Nevie
ani šof é rovať.

On: Škoda, mohli sme si pri jednej partii potykať

Host' (na barmana). Ešte raz. A zbierate koncovky?

On: M á m niekoľko vlastných.

Host' Raz som č í tal o koncovke v tvare srdca.

On: Prečo mi to hovor í te.

Host' Asi je ešte skoro.

On: Áno, je ešte skoro.

Host' Na zdravie!

On: Na zdravie!

Host' Koľko m á te času?

On: Pr á ve som prišiel.

Host' Takže neodch á dzate.

On: Nikdy.

Host' Tomu never í m.

On: Pokiaľ ma nepošlete preč neod í dem.

Host' Mus í m si dá vať pozor.

On: Ja budem dá vať na v á s pozor.

Pauza.

Host: Čomu sa venujete?

On: Som hudobník.

Host: Myslel som si to, hneď ako ste vošli.

On: Nie, nie je to úplne tak, hudbu mám najradšej zo všetkého.

Host: A ostatné veci?

On: Nie.

Host: Tomu neverím.

On: Uvidíte.

Host: Mám pocit, ako by sme sa poznali už dlho. Znie to smiešne.

On: Mám ten istý pocit.

Host: Skutočne?

On: Presvedčte sa?

Chvíľu sú ticho.

On: A vy, čo robíte vy?

Host: Som divadlo.

On: Krásne povedané.

Host: Musím to vždy takto povedať, aby som tomu uveril.

On: Vidím, že veríte.

Host: Vidíte?

On: Prepáčte, nevhodné slovo, no chcel som sa vyhnúť slovu . . .

Host: ... c í tim?

On: Presne tak.

Host: Prezraďte mi, prečo?

On: Nie.

Host: Aby ste neprestali ani na chv í ľu . . . c í tit?

On: Zľakol som sa, že to skonč í .

Host: Tak to zopakujte . . .

On: C í tim.

Host: Vid í te, že to ide.

On: Vid í te?

Obaja sa vr ú cne zasmej ú , chv í ľu je ticho.

Host: Jedinou ú techou v mojom živote je divadlo.

On: Počkajte, poviem v á m pr í beh. Desať rokov sa mu darilo. Začal od nuly, ak zaďatok možno vôbec postrehn ú ť, no potom už napredoval, išiel

strmhľav a rozr á žal všetky prek á žky. Každý rok aspo ň

jedna inscen á cia, á no mal aj svojho autora a mal aj svojho

ochrancu, ktorému plne dôveroval a pre koho mohol pracovať

slobodne, bez obmedzenia. Nepoznal kompromis, všetko čo

urobil, bola jeho vlastná práca, výsostne iba jeho želanie, ktoré sa

rok čo rok plnilo, ako keď sa poh á r napl ň a hustou dre ň ou.

Vyž í val sa v tom, neust á le si vlhč ľ pery ako b ůk, ktorý kr á ča

nad zemou. Lietal ako Ikaros. Áno. Bol so sebou spokojný Nikoho nepotreboval, vystačil si sám, ak je možné zotrvať v samote, a veril všetkému čo urobil a čo prežil. Bol divadlo.

Host: Prestaňte!

On: Vždy veselý, ťažko povedať, že nebol šťastný. Naozaj. Videli ste jeho oči? Takto vyzerá ten, čo verí v šťastie. Ak šťastie môže trvať tak dlho. Vždy o krok pred ostatnými, ako ovca s čiernou tvárou, ktorá vedie stádo.

Host: Prečo tak dlho?

On: Nebol tu, medzi živými. Iba rástol, dozrieval ako dospelák. Spočiatku hľadal významy slov len cez divadlo, sám nebol, nemal prečo hľadať na svet inak. Nebol a preto tak dlho zostal šťastný

Host: A teraz?

On: Počkajte. Všetci ho milovali, alebo ho ľutovali? Ale ich ľútosť nikdy nepocítil. Bol hluchý a slepý, preto tak výnimočne tvoril, áno, vychádzal z tmy, z toho, čo nie je, tvoril život, ktorý nebol, iba tak mohol žiť, inak nevedel. A to všetko je preč, nikto na predstavenia neprišiel, iba sám a cudzinci. Každý neschopný sa obrátiť dovnútra sa pýtal, čo to znamená – hľadať zmysel cez seba a nie cez svet.

Host: A teraz?

On: Počkajte. Predstavenia sa dlho nehrali. Možno sezónu alebo sezónu a pol. Stále menej a menej divákov, nakoniec už prišlo len tridsať a aj tí sa stále opakovali. Bol šťastný, že to všetko nie je zbytočné.

Host: A teraz?

On: Počkajte. Svet nebol pre neho východiskom. Mal niečo iné, to čo hocikto nemá, čo ani nepozná, lebo to nezažil, niečo výnimočné, niečo ako vnuknutie. A on išiel ďalej a ďalej, nepoznal neúspech aj keď nevyhrával, vždy zostal verný tomu, čo robil, bol tu kvôli tomu, čo robil.

Host: A teraz?

On: Počkajte, vrátne sa k tomuto príbehu o niečo neskôr.

Host: Ale nesmiete zaspať, alebo odísť, alebo jednoducho musíte tu zostať, aby som sa dozvedel všetko.

On: Pokiaľ ma nepošlete preč neodídem.

Host: Musím si dávať pozor.

On: Ja budem dávať na vás pozor.

Pauza.

Host: Dnes mám narodeniny.

On: Gratulujem. Pieseň na vaše želanie?

Host: Áno, prosím.

On: Povedzte mi niečo o tej piesni.

Host: Pieseň, ktorú nevie nájsť odpovedí viete počas druhej svetovej vojny bola Marlene ...

On: *(spieva)*. *Sag mir wo die manner sind, was ist geshen, wan wird man je verschteet...*

Host: Zvykol som si na vás.

On: To je v poriadku.

Host: Potrebujem vás.

On: To je v poriadku.

Host: Znie to hlúpo.

On: Som tu pre vás.

Host: Chcel by som vás pobožkať

On: Nie, viac vám nemôžem dať

Host: *mlčí*.

On: Bude lepšie, ak budem spievať iba ja.

Host: Vravíte šero?

On: Áno, šero.

Host: Svetlá tma až do konca sveta.

On: Neuvažoval som nad tým.

Host: Ale teraz už viete.

On: Áno, stačí to pochopiť len raz, aby ste vedeli...

Host' Čo mi odpoviete?

On: Chcem sa v á m poďakovať

Host' To nemus í te.

On: Mus í m. Viete, keď spozn á te niečo nov é , keď v á m niekto druhý
niečo uk á že, a vy . . .

Host' Šero. Keď hie je ani á no, ani nie.

On: Aj á no, aj nie.

Host' M á te pravdu.

On: Nemožno ich oddeliť. S ú spolu celý život. Vedia, že nevedia. A to je
to, čo si mus í m dnes poznať.

Vytiahne notes a niečo p í še.

Host' Šer í ľudia, šer á myseľ, šer é city.

On: Presne tak.

Host' Ako m á m tomu rozumieť?

On: Vy ste na to prišli.

Host' No ste už ďalej, viete o tom?

On: Áno, viem.

Host' Tak je to potom na v á s.

On: Nie, ďalší ťah je v á š

Host' Budem ťahať kr á ľom, alebo ko ň om?

On: Potiahnite.

Host' Zbledli ste.

On: To bude tým svetlom.

Pauza.

Host' S ú spolu celý život.

On: Áno.

Host' Poďakajte, aj á no, aj nie.

On: Teda?

Host' Teda?

On: Vy to povedzte.

Host' Ale poviete mi, ťa mysl í te na to ist é .

On: Áno, nepodvediem v á s.

Host' Stač í prikýnuť, nemus í te nahlas.

On: *mlč í .*

Host' Teda s ú spolu celý. . .

On: To už pozn á me, poďne k veci!

Host' Nebuďe nedoďkavý

On: Prebrali ste vedenie, zost á va mi pokorne čakať

Host' Teda ani á no, ani nie . . .

On: (*hlasno*). Ani á no, ani nie, teda ··· *možno!*

Host' Zost á va mi len prikývnuť

On: Ďakujem.

Ticho.

Host' Premýšľam nad vami.

On: A na čo ste prišli?

Host' Ste obetavý

On: Ako to mysl í te.

Host' Ste tu kvôli mne.

On: Je to obojstrann é .

Host' Ďakujem.

Mlča.

Host' Viete, keď Krista ukrižovali, išlo predsa o vedom ú obetu.

On: Má te pravdu.

Host' Len jedno neviem pochopiť, st á le si t ú vetu v duchu opakujem a neviem pr í sť na to, čo vlastne znamen á : vyk ú pil naše hriechy.

On: Viete to má te tak...

Host' Počkajte, ste veriaci?

On: Ved'pr á ve, že nie som, inak by som na to nemohol mať žaden n á zor.

Host' Výborne, p á ťte sa mi.

On: No, nepobozk á m v á s.

Host: Aspoň nohy, prosím.

Obaja sa schuti zasmejú.

On: Keďsa Palach upálil, všetká myseľ ľudí, respektíve všetká myseľ národa, ak chcete, sa spojila v jedinej myšlienke.

Vzniklo akési kolektívne vedomie.

Host: Narážate na Junga?

On: Nie, aj keď Jung by to možno povedal tak isto. Teda, každý kto o tom vedel, a vedel to určite každý počúc tým mužom, čo naň ho hodil svoj kabát, až po obyčajnú ženu v domácnosti...

Host: Buďte vecný.

On: Jednoducho všetci prestali myslieť na svoje osobné problémy.

Host: Hm.

On: Rozumiete, však?

Host: Zaujímalo by ma, prečo to urobil, ak vás moja otáčka neodradí?

On: Počkajte, to teraz nie je dôležité, hľadať motiváciu tohto činu, spoločenskú alebo osobnú, ale prídem k tomu. Teda, všetky ich hriechy, ak hovoríme o tej situácii a o tom čase, ktorý sa stal večnosťou, no dnes už nemá možnosť zažiť ten istý stav...

Host: Tvrdíte, že už nie je možné prežiť ten istý stav?

On: Čo rozumiete pod slovom stav?

Host: Angličania majú na to výraz *state of mind*.

On: Teda stav mysle?

Host: Alebo jednoducho duševný stav.

On: Viete, znovu nás to privádza k jeho motivácii, pohnútko vykonať niečo tak é .

Host: Áno, ale povedali sme si, že sa k tomu vrátime neskôr. Pokračujte.

On: Teda, ak použijeme slovo, ktoré na jednej strane presne určuje stav človeka v určitej situácii, v určitom čase, no na druhej strane je nepochopiteľné bez predpokladu vyplývajúceho z poznania Biblie, že všetky hriechy, či už väčšie alebo menšie, smrteľné, či nesmrteľné sa vymazali, respektíve, že myseľ ľudí sa naplnila jedinou spoločnou myšlienkou...

Host: Rozumiem kam mierite.

On: Smerujem k tomu, čo sa nazýva. . .

Host: . . . kolektívna vina.

On: Presne tak. Teda, aby sme sa vrátili k premise...

Host: Uvažujete v sylogizmoch.

On: Presne tak. Teda, aby sme sa vrátili k premise . . .

Host: Nie, netreba. *Petitio principii*.

On: No ak je predpoklad správný?

Mlča.

Barman: To som už niekde počul.

Host: Možno posúdiť správnosť predpokladu?

On: Teda záver je vždy chybný

Štrngnú si a napijú sa.

On: Váš však zaujímal aj iný predpoklad.

Host: V tomto prípade je predpoklad jasný.

On: Teda . . . *prečo?*

Host: Vedomá samovražda . . .

On: A čo . . .

Host: Takže v druhom prípade náhoda.

On: Nuž kocky sú hodené . . .

Host: Vraveli ste, že už nemá možnosť zažiť ten stav . . . *mysle.*

On: V šesťdesiatom deviatom alebo v tridsiatom treťom.

Host: Ešte, že v osemdesiatom deviatom sa nikto neupáčil.

Obaja sa dva razy schuti zasmejú.

Barman: Páni, nechcem sa miešať do vášho rozhovoru, ale . . .

Host: Daj si na mňa ešte jeden a nám tak isto nalej.

Barman: Dnes sa váš už nezabavím, však?

Host: Ani včera ani dnes.

On: Čo si myslíte o náhode, no uvažujme v súvislostiach.

Host: Na to by sme sa mohli spýtať nášho barmana.

Barman: N á hoda? P á ni unavujete ma.

HostĽ Jedným slovom, pros í m.

Barman: (*grgne si*). Stalo sa. . .

On: Výstižn é .

Barman: A presn é .

Znovu sa zasmej ú .

HostĽ N á hoda, je vlastne všetko čo m á me.

Barman: N á hoda neexistuje.

HostĽ Presne naopak, je tu a hroziv é na nej je, že ju považujeme za n á š z á mer. Tak sme s ň ou zr á stli, že riadi naše konanie.

On: M á m to ch á pať pozit í vne?

HostĽ Predpoklad, a sme zasa u premisy, je vždy chybný, preto existuje n á hoda.

On: Takže všetko, čo rob í me, je n á hoda?

HostĽ Nemožno to s urĽtostou potvrdiť, ani vyvr á tiť

On: Všetko sa deje tak, ako nepredpoklad á me.

HostĽ Spr á vne. No náš í m jediným východiskom je považovať ju za naše racion á lne rozhodnutie. A to je na tom hroziv é .

On: Teda našou z á chranou je myslieť si, že n á hoda je náš í m vedomým rozhodnut í m.

HostĽ Povedal by som, že n á hodu možno zaradiť do kateg ó rie šera.

On: Aj á no, aj nie. . .

HostĽ A sme zasa na zaĎatku n á ťho rozhovoru.

On: Pozoruhodn é . No zd á sa mi, ťe vy sa n á hody boj í te.

HostĽ Pokial' riadi moje konanie. A z á rove ņ mus í m pripustiť, ťe na
ň u nemysl í m. Ale to som už tuš í m spom í nal.

On: Prek é rna situ á cia. Aj ja by som sa b á l.

Zasmej ú sa.

On: Ale pokračujme v mojom pr í behu.

HostĽ *(spozornie)*. Kde sme to skonĎili?

On: ...zostal vernýtomu ě robil...

HostĽ ...bol tu kvĎi tomu, ě robil.

On: Nezab ú date.

HostĽ T á posledn á veta ma zaujala...

On: Použil som ju z á merne, aby som vzbudil vašu pozornosť

HostĽ ťažko pos ú diť jej význam.

On: Treba jej veriť, to je jedin é východisko.

HostĽ H á dam nespochyb ņ ujete predurĎenie.

On: Ja spochyb ņ ujem všetko. *(Pauza.)* Teda . . . zostal vernýtomu, ě
robil, bol tu kvĎi tomu, ě robil. Až na ten pamänyde ņ , keď prišiel
do divadla, plný očak á vania a pl á nov, bezsenných noc í , pod
pazuchou taška pln á n á ěrtov a pozn á mok. Sadol si na stoliĎku a

pred n í m sa otvorila čarovná scen é ria. Stol í k s dvoma
šupl í kmi, star é kvetovan é kreslo a magnetof ó n. Všetci
pracovali ako si želal, načas, v prav ú chv í ľu, aby sa jeho predstava
mohla realizovať. Tak sa to tuš í m hovor í . Herci na mieste,
pripraven í nasledovať jeho pokyny, technici, sc é nografi,
kostym é ri a hudobn í k. Stačlo len vydať pr í kaz a všetko sa rozbehlo
ako osudov é koleso. Tak sa tomu tuš í m hovor í . Keďvst ú pil herec,
bol iba jeden, aj to bolo možno priveľa na ň ho, postavil sa a s
hlbokým ú klonom naznačil prv ú sc é nu.

Host: Kedy to bolo?

On: Počkajte. Prist ú pil k stol í ku a jeho myseľ začala pracovať ako
nikdy predtým. Nie priamo, verte mi, nie, myslel na niekoľko
vec í naraz, rozmysľal tak, aby každ é slovo, každ é gesto,
pohyb znamenali najmenej dve veci, zdôraz ň ujem najmenej dve veci.

Host: Napr í klad, napr í klad.

On: Poklonil sa magnetof ó nu, čo neskôr zmenili tak, že magnetof ó n
pobozkal, smiešne, no poklona trvala aspo ň 5 min ú t.

Host: Ďalej, pr í klad.

On: Natiahol ruky ďaleko od stola, čo neskôr ú plne vyškrtli. Pýtali sa ho,
čo to znamen á . Povedal iba dve slov á , diaľka a t ú ňba. Nerozumeli,
a on začal postupne tušiť, že toto predstavenie bude jeho

posledné. Tu skončil. Povedali mu, že nechcú vidieť neviditeľné, počuť nepočuteľné, že im ide iba o jedno, aby bolo všetko tak, ako to je, tak ako to do riti je.

Host: Kedy to bolo?

On: Počkajte. V ten deň, keď mu povedali, respektíve zakázali, spomenul si na svojho otca a prvýraz pocitil, prvýraz v celej tej hĺbke pocitil, čo znamená sloboda. Nie v zmysle slobodného pohybu alebo slobodného priestoru, nie, týkalo sa to jeho myslenia. Predtým vždy absolútna voľnosť, žiadne hranice, nič čo by mu kázalo takto alebo inak, nie, vždy úplne slobodný. A teraz prvýraz a potom už navždy.

Host: Kedy to bolo?

On: Počkajte. Bolo to vtedy v divadle, keď chcel ísť ďalej, lebo si myslel, že sa dá ísť stále ďalej, ale vtedy nie, zastavili ho, otočili ho chrbtom

k javisku a poslali ho späť, tam kde ešte nikdy nebol. Jednoducho musel urobiť dva kroky späť, rozumiete? A možno nie dva, možno i viac. Nevedel to posúdiť

Host: Dost!

On: Na premiéru neprišiel.

Host: Poznali ho aj predtým?

On: Áno a plne mu dôverovali.

Host: Čo sa potom stalo.

On: Vie to, no nechce ešte o tom hovoriť.

Host: A čo bolo ďalej?

Mlča.

STRANA 18 a 19 JE VYNECHANÁ

Pripij ú si.

Host: A vysvetlil im to.

On: Pochopil, že druhá strana nemá taký nadhľad ako on.

Host: Vie to posúdiť?

On: Určite.

Host: Čo povedal.

On: „Áno, chápem tvoj pohľad na vec, no pochop aj ty môj.“

Host: Čo mu odpovedali.

On: Že zle vidí . . .

Obaja sa zasmejú.

Host: Teraz sa vidí me iba v zrkadle, aby sme sa potom mohli vidieť

tvárou v tvár.

On: Zostáva iba viera, nádej a láska. A láska . . .

Host' ...z tých troch nie je najväčšia.

On: Blahoželám.

Host' Ďakujem.

Obaja sa zasmejú a štrngnú si.

On: No nepriznali ste sa k príčine vášho konfliktu, vášho stretu.

Host' Nebol žiadny.

On: Nerozumiem, vlastne áno, ale ako sa to stalo?

Host' *(odmietavo)* Už som vám povedal všetko.

On: Nie, nepriznali ste sa, verte mi.

Host' Nemusím, ani on sa nepriznal.

On: Priznal sa, mlčal.

Host' Mlčal, lebo chcel zabiť

On: Mlčal, lebo zabil.

Host' Bola to vedomá samovražda.

On: Tak to chápá on. Verte mi.

Host' Chcel vyhovieť Bohu a ten mal svoj zámer...

On: O ktorom mlčal.

Host' Inak by nezomrel.

On: Nechal ho v nevedomosti, lepšie povedané, nechal ho, nech si
myslí svoje.

Host' Vlastnou rukou riadil jeho osud.

On: Vedel, že raz sa jeho úloha skončí .

Host: Nevďačí úloha, obetovať vlastného syna.

On: Prečo?

Host: Pre ostatných.

On: Vedel o tom?

Host: Kto?

Barman: Posledná runda, idem do postele.

Host: Pozri sa, viem, že všetkému nerozumieš, ale niečo my hovoríme, že s nami zostaneš Si...

On: Kristus.

Host: Čože?

Barman: Áno, som Kristus, volajú ma tamten.

Host: Nerozumiem. Verte mi, ťažko vám rozumieť

Barman: Viem, vravia, že som bez pomoci.

On: Ako on.

Host: Chceli ste spáchať samovraždu?

Barman: Áno.

On: Ako on.

Host: Ako ste to chceli urobiť, viem, že sa o tom ťažko hovorí ...

Barman: Otvoril som okno.

Host: To mi stačí .

Barman: Ďakujem, už je mi lepšie.

On: Urobili ste to jedným dychom, priateľu.

Barman: Tu je pitie, ešte zostanem.

Host: Takže vedomá samovražda.

On: Nie je to hlúposť?

Host: To si myslel on.

On: V skutočnosti išlo o vedomú vraždu, a tá je trestná, nemyslíte si?

Host: Zabil syna, aby ľudia našli ducha.

On: Ale prečo je to telesný prežitok?

Host: To neviem. Viem len, že sa to deje synom v prítomnosti ich otcov.

On: Rozumiem.

Host: Je možné si to myslieť?

On: Boh nemá iba hlas, verte mi.

Host: Pozreli ste nahor.

On: Reflex.

Obaja sa zasmejú.

On: Ako pokračuje váš príbeh? Niečo ste mi zatajili.

Host: Áno, stretol dve kurvy, pozval ich do bytu a pamätá si už iba ráno.

Do divadla prišiel o dve hodiny neskôr.

On: Počkajte, o dve hodiny?

Host: Priznal sa a chcel pracovať, ale nič si nepamätal.

On: Počkajte...

Host: Prácu dokončil, bol to alkohol, verte mi.

On: Ďakujem.

Host: Na premiéru neprišiel.

On: Spomínali ste.

Host: Pil tri dni bez prestávky.

On: Počkajte, tri dni?

Host: Premiéra bola na druhý deň.

On: Nespomenul si?

Host: Nie.

On: Čo sa stalo potom?

Host: Prichádzal a odchádzal.

On: Veľké problémy s alkoholom?

Host: Neprekonané, nezastavené, neobmedzené, neprekročené.

On: Hm. A ďalej?

Barman: Posledný pohár.

On: Nie, ďakujem.

Host: Radšej prvý.

On: Počkajte, prvý?

Barman nalieva pohár rik.

Barman: Sú štyri hodiny ráno, inak by som vám nenalial.

Host: Ďakujem.

Barman: A city si nechajte pre niekoho iného.

On: Čo to robíte.

Host: Potrebujem niečo darovať, ale neviem, ako na to.

On: Zapáľte si.

Host si dá do úst cigaretu. Barman mu s odmietavým gestom hodí na bar zapalovač

Host: Je to protichodné správanie, rozumiete?

On: Myslíte si, že sa to nejak vyvinie?

Host: To ešte neviem.

On: Vráťte sa k tej samovražde. Vedomá alebo nevedomá?

Host: Protichodné správanie. Totižto Kristus si myslel, že koná správné, keď chce zastat všetkých ľudí sveta.

On: Myslíte, opustiť?

Host: Áno, avšak, milý môj priateľ, zastal len svoju nevedomosť hodnotiť celý boží zámer. Zámerom totižto bolo, aby nevedel, kto riadil jeho skutky. Verte mi, čítal som bibliu, je možné pochopiť obeť syna.

On: Prečo pr á ve syn.

HostĽ In é ho nemal.

On: Teraz sed í a mlč í .

HostĽ Je za časom.

On: Je v čase.

HostĽ Sed í a pozer á pred seba.

On: Vid í te ho?

HostĽ A vy?

Všetci traja pozeraj ú pred seba, mlča.

Barman: Ďakujem. Niečomu som porozumel.

HostĽ Mysl í m si, že sme sa už stretli.

Barman: Áno, všimol som si v á s už minule.

HostĽ Chceli ste ma odviesť domov.

Barman: Boli ste opitý, b á l som sa o v á s, som taký

HostĽ Pracujete tu už dlho?

Barman: Páť rokov.

HostĽ Je tu pr í jemná atmosfé ra. V iných podnikoch nepresed í m tak dlho.

Barman: Chod í te už poobede, niekedy sme tu sami, len my dvaja.

HostĽ Áno, pracujem.

Barman: Nevyrušujem v á s?

Host' Nikdy.

Barman: Teraz je tu lepšie, začala sa jar.

Host' Teší m sa na august.

Barman: August bude onedlho.

Host' Myslel som si, že rá d mlčí te.

Barman: Nem á m dar reď, ale rozumiem v á m.

Barman naleje ďalšiu rundu a na chv í ľu sa vzdiali.

Host' Už sme sami.

On: Vr á tme sa k tej samovražde, len jedno my nie je jasné . Ako nemožno sledovať svoje skutky.

Host' Sledovať ich možno, len ď s ú naše.

On: Rozumiem, na chv í ľu si odskočí m, zožením cigarety, zosta ň te.

Barman sa znova uk á že. Chv í ľu mlča.

Host' Asi v á s obťažujeme.

Barman: Nie, zvykol som si počú vať druhých.

Host' Koľko m á te rokov?

Barman: Tridsaťtri.

Host' Potrebujete od í st'?

Barman: Hm, už nie. Ale predtým...

Host' Aj ja som st á le odch á dzal, zo života, od ľu d í , zo vzťahov...

Barman: Chcel by som sa v á s na niečo spýtať

Host: Áno?

Barman: Ver í te v čas?

Host: Ako to m á m ch á pat'

Barman: Ľ ver í te, že čas sa v tomto pr í pade ned á predv í dat'

Host: Áno, a chceli by ste...? Mysl í m tým, á by ste chceli predv í dat' čas.

Barman: Nech á m to na v á s.

Host: Kde som v á s už videl, nedopovedali sme si to.

Barman: Raz som išiel autom okolo v á s, na chv í ľu som zastal a spýtal som sa, á nepotrebujete odviezť

Host: Vraveli ste, že ste ma už raz viezli.

Barman: To bolo inokedy.

Host: A vtedy, keď ste sa ma to spýali, čo som odpovedal.

Barman: Že m á m od í sť

Host: Odišli ste?

Barman: Áno.

Host: A druhýraz?

Barman: Nie.

Host: Nepamä á m si.

Barman: Nemohli ste si to pamätať. Našiel som v á s ležať na chodn í ku.

Host: Bolo v á m ľú to?

Barman: Nie b á l som sa o v á s.

Host: Prvú polovicu života si nepamätám. Vlastne celú mladosť

Barman: Vravelo sa o vás, že ste stratili zmysel.

Host: Nikdy som ho nemal.

Barman: A teraz? Užveríte?

Host: Áno.

Otvoria sa dvere vstúpi On.

On: Vonku je veľká zima a tu priatelia moji, cítim sa ako v Božom koši, teplúčko, povedal by som ažzaťí rovo. Ničtaké som ešte nezažil.

Host: Sadnite si.

On: Ďakujem, užsom si myslel, že zostanem sám.

Host: Vráťte sa k tej samovražde. Ak chcete zomrieť a niekto vám pomôže, je to záruka?

On: Viem len toľko, že smrť potvrdzuje, respektíve, že prítomnosť smrti v akomkoľvek význame a situácii potvrdzuje zmysel.

Barman zoberie poháre, položí pred nich dva čisté a naleje im. Letmo sa usmeje.

On: Vráťte sa k tej samovražde, napadlo mi spojenie zaťí rovú samovražda.

Host: Myslíte tým najsilnejšiu samovraždu?

On: Silnú v zmysle odolať jej, rozumiete?

Host: Odolať sa dá pod podmienkou, že ešte niečo nasleduje.

On: Odolať znamená odkladať si to najdlhšie.

Host: Bojím sa.

On: Čoho?

Host: Že to ešte raz urobím.

On: Koľko krát ste sa pokúsili.

Host: Dva razy.

On: Odmietli ste?

Host: To musia posúdiť druhí.

On: Neviete na to prísť s ám?

Host: Neviem.

Barman: Je polšiestej, zostávate?

Host: Neviem, asi už pôdem.

Barman: Pýtam sa vás ešte raz, zostávate? Chcem zavrieť.

Host: Neviem, čo mám robiť.

Barman: Odmietli ste, nebojte sa, som tu s vami.

Host: Ako sa vám to stalo?

Host: Sedel som doma v kresle. A myšlienka na smrť ma obdarila
radostou a lúskou.

On: Sebal á skou.

Host' Nie, pomohla mi nemysliet' na bolesť.. duševnú bolesť

On: *(k barmanovi)* A vy?

Barman: Čo chcete vedieť

On: Čo v á s obdarilo.

Barman: Pr í tomnosť Vaša pr í tomnosť

On: *(k host'ovi)* Nespíte tu.

Barman urob í obrann é gesto. Host' sed í a nehybe sa.

On: Užrozumiem, ste výnimočný človek, ukazujete smer.

Host' si vydýchne.

Host' Hovoria o mne, že ozdrav í m svet.

On: Budete na to s á m?

Host' Ešte neviem.

On: Človek je len z polovice s á m.

Barman: Vždy som si myslel, že som s á m.

On: Minulý čas v á s zachránil, ani neviete, čo ste povedali.

Barman pozrie na hodinky a usmeje sa.

Barman: Je čas í sť

Host' Potrebujem hudbu, aby som uveril.

Barman sa zvonivo zasmieje a zapne malé rádio. Tanečná hudba. Host'

chvíľu sedí .

Ticho.

Barman: Je to staré rádio, ale hrá úprimne.

Znova sa zvonivo zasmieje.

Barman: Nechám vás chvíľu, potrebujem si spočítat tržbu.

Host: Samovražda v prípade Krista bola naozaj nevedomým činom. O pravosti jeho konania treba pochybovať, nepýtajme sa, či áno alebo nie, radšej pouvažujme, do akej miery zodpovedal za svoje konanie. Či to bol jeho zámer, nevieme. Biblia je len retrospektívna záležitosť. Tvrdí sa, že trpel psychickou chorobou. Tvrdí sa, že s Jánom prežil najťažšie chvíľe života. Tvrdí sa, že pri poslednej večeri položil ruku na jeho hlavu a previedol ho v zmysle transcendentálnom...

On: Rozumiem, najvyšší stav mysle, kedy človek zabúda na seba.

Host: Jediný stav čistej mysle, aby nezabudol.

On: Aby nezabudol na Boha.

Host: Ako zomrel?

On: Nechcel sa zamilovať

Barman: Prišiel o hlavu, počul som o tom.

Všetci traja sa zasmejú . Barman otvorí ďalšiu fľašu. Rádio hrá tu istú melódiu ako predtým: Sag mir wo die blumen sind...

Host: Hovorte o sebe.

On: Počkajte, ešte mi nie je jasná jedna vec.

Host: Počúvam vás.

On: Ak Kristus nevedel o božom zámere a bol Bohom v plnej miere manipulovaný, čo ostatní .

Host: Ostatní sa mu snažili vysvetliť, že nie je Bohom, že jeho konanie nie je uvedomelé . Dospel až na kríž pred smrťou.

On: Pochopil?

Host: Nie. Nikdy nepochopil.

On: A Peter?

Host: Peter sa odvrátil, Boh ho nepreviedol v zmysle...

On: Rozumiem.

Host: Neuveril.

On: Áno.

Host: Skameneli mu nohy.

On: Skamenela mu duša.

Host: Niesol vinu.

On: Koho vinu?

Host: Svoju.

On: Myite sa.

Host: Rozmyslam.

Barman: Matka mi o ňom hovorila.

Host: Povedzte nám.

Barman: Nevedel nieť vinu za druhých, tomu som rozumel.

Host: Odvrátil tvár od Boha, lebo chcel, aby On niesol vinu za ňho.

On: Tak sa to nedá.

Host: Vložil vinu do svojej duše a nevedel ju nieť, preto Boh zoslal na ňho kameň.

On: Od koho pochádzala jeho vina?

Host: Neviem.

On: Počkajte.

Host: Teraz nie je čas na príbeh.

Barman: Matka mi povedala, že to vie, lebo každá matka vie o svojom synovi.

Host: Koho Peter vinil za svoje nešťastie.

On: Predsa matku.

Host: Povedal jej, že zajtra je už neskoro. Že celý jeho život je vinou za jej roztopašnosť. Bola kurva – povedal jej na smrtelnej posteli.

On: Neodpustil jej.

Host' Povedal jej, že ju nechce stretnúť v nebi.

Barman: Povedal jej, že ju nechce vidieť v nebi, ako ja svoju matku.

On: Skrátka, neodpustil jej.

Host' Vy viete, prečo vaša matka...

Barman: Áno viem, netreba sa ďalej pýtať.

On: Kto bola Petrova matka.

Host' Nevráti sa o nej.

On: Tuším sa volala Adinózia.

Host' A Peter, čo povedal?

On: Mala byť nedotknutá.

Host' Adinózia Intakta.

On: Pokoril sa vôbec?

Host' Nikdy sa nepokorí, postavil chrámy a sám v nich nikdy neprebýval.

On: Čo mu zostalo?

Host' Dokonal na kríž hlavou nadol.

On: Nikdy plne neuveril.

Host' Čo mu zostalo, už mi to povedzte!

Barman: Nedostatok.

On: Nedôvera.

Host' Culpa Diffidencia.

On: Nedokonal á vina.

Barman: Priamy stav.

HostĽ Nerozumiem.

On: Poznanie kr í Źa.

HostĽ Obkl'ú ěenie.

On: Predkl'ú ěe – bude st á t' pred br á nou, vzpriamenýna znak
s ú hlasu otvor í kl'ú ěom st á du neveriacich.

STRANA 30 JE VYNECHANÁ

Barman: Otec ma vin í za smrťmojej matky.

HostĽ Zomrela?

Barman: Nie, je v ú tulku.

On: Ment á lna smrť?

Barman: Ć to znamen á .

On: Źje, no neexistuje.

Barman: Povedali mi, Źe m á mŕtvy mozog.

HostĽ A otec?

Barman: Otec odišiel. Zabudol som na ň ho. Netreba o ň om hovoriť Ani o
matke. (zasmeje sa) Vymyslel som si to, p á ni.

HostĽ Zd á sa mi, Źe ste otcovi neodpustili.

Barman: Nie celkom.

Host: Nemôžem mu odpustiť to, že si našiel matku.

On: Ako možno niečomu tak é mu zabrániť

Host: Vyber nie je náhodný, aj keď sa tvrdí opak.

Barman: Položil mi na plece ruku a povedal, že s týmto problémom musím

bojovať ty, za celú rodinu. On zlyhal a odišiel. Posunul mi

vinu a zbavil sa svojej. Neprekážalo mu to. Keď som ho naposledy

stretol, sedeli sme mlčky oproti sebe. Zdalo sa, že rozmýšľa, ale po

chvilu povedal: „Nemyslím na nič, nič mi nezostalo, iba jedna

vec, prázdny obal.“ Ako mám tomu rozumieť

On: Nalejte nám prosím ešte.

Barman znovu naleje.

Host: Máme tu prvé Kolumbovo vajce tohto večera, priatelia.

Barman: Nerozumiem.

Host: Kolumbus v roku 1498 objavil...

On: Nechajte to. Kolumbovo vajce je neriešiteľným problémom, treba sa na

vec pozrieť z iného uhla.

Host: Pochopili sme.

Barman: Už nič viac nepovedal, len túto jednu vetu – prázdny obal.

Mlča. Host si zapáli cigaretu a náhodou fúkne dym Barmanovi do tváre.

ČASŤ STRANY 34 JE VYNECHANÁ

Host' začne spievať, Sag mir wo die manner sind, was ist geschehen...

On: *(k Host'ovi)* Je to minimálna prehra, nebojte sa.

Host' *(podgurá ženy)* Tak vy si myslíte, že som neplodný?

On: Ste homogénne neplodný. *(vybuchne do smiechu)*

Barman: Nerozumiem.

On: *(kričí)* Vyhral som, som víťaz.

Host' Čiže, vy krysa, a skapte už

Barman: Rozumiem, nechcete mať deti.

Host' Nechcem mať deti, možno preto, prečo váš otec.

On: Ste neistý vo svojej nohe, alebo čo vám je?

Barman: Nechajme to už tak a poďme domov.

Host' Dnes je odmäk. Predpokladám, že nikoho z nás doma nikto nečaká.

On: Je to tým, to som si neuvedomil.

Host' Musím sa vám priznať. V tomto okamihu som myslel na samovraždu. Ale verte mi nie kvôli deťom.

Barman: Poznáte príčnu?

Host' Nie.

On: *(vzpriami sa)* Zvl á dnete to?

Host: S vašou pomocou.

On: Ďakujem, už som chcel od í sť

Barman: Čo v á s k tomu priviedlo prvý a druhý raz.

Host: To ist é .

On: Definujte. *(smeje sa)*

Barman: Drže hubu, lebo v á s výhod í m.

Host: *(plačivo)* Ďakujem v á m.

Barman: Boli ste s á m. Všetci v á s opustili, nechali v á s tak, sam é ho, bez pomoci. Kamar á ti, rodiča, skr á tka všetci.

On: Chceli v á s zniť

Barman: Čo sa stalo potom, v tom byte, keď ste sedeli v tom kresle.

On: Bolo to červen é kreslo, star é , mal é .

Barman: Zabudli ste na svet.

Host: *(kričí)* Ale pr í ňa, pr í ňa!

Barman: Počkajte chví ľu. Hovor í te mi, že ste prestali veriť v n á pravu sveta.

On: Prestali ste veriť vo svoje schopnosti.

Barman: Zastali ste vo svojom nešť ast í .

On: Chceli ste na seba zabudn ú ť

Barman: Mali ste pocit z á huby.

Host' (krič í) Čo je to z á huba!

Barman: Chceli ste sa zahubiť

On: Z á huba, z á huba.

Host' (krič í) Presta ň te už!

Barman: Spoznali ste...

On: ...niekoho, koho ste ešte nestretli.

Barman: Pýtate sa, ako ste ho mohli poznať

On: Zavadili ste o strom, nerozumiem.

Barman: Ja som strom.

On: Nerozumiem.

Barman: Vrav í te, že ste ma prvýraz stretli.

On: Neuveriteľn é .

Barman: Dostali ste chuť a mysleli ste si, že sa nenapln í . Neverili ste v z á hubu.

Host' (krič í) Čo je to t á z á huba, už mi to konečne povedzte!

On: Z á huba je stav obkl'ú čenia, nie počkajte, stav obnosenia.

Barman: Chceli ste, aby v á s niekto, nie, aby som v á s priniesol.

On: Nie, aby v á s niekto predniesol. (s ú divom) Vy ste sa chceli zniest' zo sveta.

Barman: Nevedeli ste povedať, že m á te r á d.

On: Zahubili ste sa.

Barman: Chceli ste, aby som v á s priniesol na svet skô.

On: Čo je v á m!

Host' položí hlavu na stôl. Šepká.

Host': Kedy to bolo, povedzte mi to pros í m.

Barman: Vrav í te, že to bolo de ň pred odchodom.

Host': Kam som mal od í sť, kam?

Barman: Nie povedali ste de ň pred pr í chodom.

On: Stačí v á m to?!

Barman: Bolo to de ň pred vaším pr í chodom na svet.

On: *(kričí)* A na druhýde ň v á s porodil, pochopte to už konečne!

Host': A čo mi povedal.

Barman: Povedal som v á m, že zajtra pr í dete.

On: Bolo to dvadsiateho siedmeho apr í la.

Barman: Bola nedeľa.

On: Duben, vy kokot, duben.

Nastane ticho.

Barman: Hovoria mi dub, m á m vraj najsilnejšiu zbra ň – pamäť.

Ticho.

Barman: Spom í nam si na ten de ň.

Host': Ďakujem v á m, ďakujem.

Barman hostovi naleje v í no, Host' sa napije a vydýchne si. On sa zdvihne, hod í peniaze na bar a odch á dza. Pri odchode nahlas opakuje.

On: Stretli sa dvadsiateho siedmeho apr í la, stretli sa dvadsiateho siedmeho apr í la, stretli sa...

Host' sa postav í na nohy, chv í lu stoj í . Barman pomaly upratuje. Host' sa na neho mlčky d í va. Svetlo potemnie, z r á dia hr á tich á hudba.

‡MARTIN HVIŠČ